

Advent 1. vasárnapja

1Tesz 3,12–4,2a

Szeretetben gyarapodni

¹²Titeket meg gyarapítson és gazdagítson az Úr szeretetben egymás és mindenki iránt, mint ahogy mi is szeretünk titeket! ¹³Tegye állhatatossá szíveteiket, hogy feddhetetlen szentségben állhassatok Istenünk és Atyánk elé, amikor a mi Urunk, Jézus majd eljön, összes szentjének kíséretében!

¹Továbbá kérünk és intünk titeket, testvérek, Urunkban, Jézusban: Megtanultátok tőlünk, hogyan kell Istennek tetsző életet élnetek; éljetekek is hát így, s haladjatok egyre előbbre. ²Hiszen tudjátok, milyen utasításokat adtunk nektek Urunk, Jézus által.

A Kr. u. 50-es években a tesszalónikai egyháznak írt levél Pál legkorábbi írásos üzenete az ifjú keresztény közösségnek, amelyet zsidókeresztény ellentétek terhelnek. A zsinagóga és a keresztény házak konfliktusát csak nehezíti, hogy a pogányságból megtért keresztények korábban igen különböző kultuszokhoz tartoztak, így nagyon különböző kultikus, filozófiai és morális tapasztalataik voltak a vallásról és a vallási életről. Az erényeket is különböző sztoikus filozófusok oktatták. A zsidó közösség etikai szintje általában magasabb volt, mint a pogány közösségké. A zsidók azt tanulták a zsoltárokból, hogy ha az ember szíve tele van Isten törvényével, akkor Istennek is kedve telik benne (Zsolt 1,2; 37,31). Jézus is azt tanította, hogy a bűn elszakítja az embert Istentől: képtelen uralkodni kívánságain és nem képes a maga ura lenni, és így nem hogy jobbítana, hanem megrontja a világot cselekedeteivel (1Jn 2,16 k.). A bűnös ember erőt sem talál magában, mely szenvedélyének ellenállna. Ezért kéri Pál Istent, hogy gyarapítsa az ellentétes csoportokban az egymás iránti szeretetet. Az ember szimpátiájának alapja a közösségen belül gyakorta a közös múlt, és akikkel ez nem köti össze, azokkal szemben értetlen. Eddig az ember embertől tanult szeretni, most pedig Istentől kell tanulnia a szeretetet. Pál is példát mutat az áldozatos szeretetre. Az emberi szeretet képtelen túltenni magát a viszonyoságon, a rokoni kapcsolatokon és a testi vonatkozásokon. Alapvetően az ösztönös szimpátiára épít. A tanítványok bizonyára értetlenül álltak Jézus kijelentése előtt: „*Senkinek nincs nagyobb szeretete annál, mint aki életét adja barátaiért*” (Jn 15,13). Értetlenül álltak Pál buzgólkodása, Isten szeretetének végtelensége és az ellenségsze-

retet parancsa (Mt 5,43-48) előtt. Ebből a parancsból táplálkozik Pál szeretete is hívei iránt. Ez ad neki erőt a vesződéshez.

Nem véletlen szív állhatatosságának említése a levélben (13. v.) ugyanis a szemita gondolkodásban a szív nem csupán az érzelmeknek, hanem a gondolkodásnak is a központja. Úgy gondolják, hogy az értelem és az érzelem együttesen képes döntést hozni. Ennek az együttes döntésnek a központját a szívben jelölték meg. Azt tapasztalták, hogy a filozófusok ésszel sok mindent analizálni tudnak, de a feltárt vagy felismert igazság még nem jelenti feltétlenül a követett igazságot, csak akkor, ha ehhez az igazsághoz érzelmileg is tartósan kötődnek. Ez adja meg a lehetőséget a tartós erényes életre, mások megértésére és a bűnösökért hozott áldozatos életre, amely nélkül nincs közösségi élet. Az első keresztényeket a világ átalakításának gondolata azért is motiválta, mert úgy gondolták, ha a társadalom tagjai erkölcsileg fejlettebbek, a társadalom is fejlettebb lesz és az élet elviselhetőbb. Ezt az elkötelezettséget sürgette Krisztus korai eljövételének tana – úgy gondolták, hogy az Isten előtti ítéletre nemcsak egyénileg, hanem közösségekben is fel kell készülniük.

Mára megváltozott az emberek elgondolása a fejlődésről. A XX. században még a technikai fejlődés áldásában reménykedtek – a technikai fejlődés azonban a gyűlölet elburjánzásával csak újabb veszélyforrás lett. A társadalom fejlődését a jólét sem hozta meg, sőt az azonos szociális biztonság kiépítése sem akadályozta meg, hogy pokollá tegyék egymás életét. Az etikai fejlődés mellőzése és a világos bűnfogalom száműzése a társadalomból nem vált a javunkra. Ha az emberekből hiányzik a belső döntés az erények mellett, akkor a büntetést mindig képesek kijátszani. Ez pedig tragikus következményekkel jár az egyén és a közösség életére is.